

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

การเดินทางของฉันสู่การศึกษาการทำงาน โครงการ
 “เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับผู้หญิงเขตชนบท
 แบบยั่งยืน” ของกลุ่มพัฒนาบทบาทหญิง-ชาย ณ หมู่บ้าน
 ก้าว เมืองสังข์ทอง ใน ส.ป.ป.ลาว

ผู้เขียน นางสาว

ดวงใจ เปงมะนีวง

ปริญญา

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สตรีศึกษา)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ดร.ศิวรักษ์ ศิวารมย์

บทคัดย่อ

การเดินทางของฉันสู่การศึกษาการทำงาน โครงการ “เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับ
 ผู้หญิงเขตชนบทแบบยั่งยืน ” ของกลุ่ม พัฒนาบทบาทหญิงชาย ณ หมู่บ้านก้าว เมืองสังข์ทอง ใน
 ส.ป.ป.ลาว มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. เพื่อศึกษาโครงการพัฒนาของกลุ่ม GDG เพื่อประกอบสร้างชุด
 ความรู้ของนักสตรีนิยมเรื่องการเข้าไปเสริมอำนาจตามแนวคิด “empowerment” ของนักสตรีนิยม
 และ 2. เพื่อศึกษาผลกระทบจากการเข้าไปเสริมอำนาจของโครงการ GDG ที่มีต่อผู้หญิงในบ้านก้าว
 และ เพื่อเข้าใจการเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างหญิง-ชาย ที่เกิดขึ้นจากการพัฒนา
 ดังกล่าว โดยการเก็บข้อมูลในภาคสนาม เป็นการใช้รูปแบบกึ่งมานุษยวิทยา แต่เล่าเรื่องในแนวของ
 ชาติพันธุ์วรรณนา ในมุมมองของผู้หญิง โดยผ่าน “ฉัน” ที่เป็นเสมือนนักเดินทางเข้าไปในหมู่บ้าน
 รูปแบบของการเล่าเรื่องจะเป็นไปแบบเรียบง่าย แต่แฝงไว้ด้วยการวิเคราะห์ปัญหา หรือเหตุการณ์ที่
 เกิดขึ้นในขณะที่ลงพื้นที่อยู่ไปพร้อม ๆ กัน เพื่อให้เห็นถึงเหตุการณ์ ความรู้สึก ความเป็นไปของคน
 ในหมู่บ้าน รวมไปถึงการเคลื่อนไหวของโครงการ GDG ในการเข้ามาเสริมสร้างความเข้มแข็ง
 ให้กับผู้หญิงในหมู่บ้านก้าวแห่งนี้ ว่ามีผลกระทบในทางใดบ้างต่อพวกเธอ และหรือความเป็นไป
 ของผู้ศึกษาด้วยเช่นเดียวกัน

ในสิ่งที่ กลุ่ม GDG พยายามที่จะทำคือการเข้าไป “เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับผู้หญิง
 เขตชนบทอย่างยั่งยืน” นั้น เป็นความพยายามที่เข้าไปทำกับกลุ่มซึ่งมีอำนาจอยู่แล้วในชุมชน นั่นคือ
 บุคคลที่ถือได้ว่า เป็นผู้อาวุโส ผู้ที่เป็นที่ได้รับความเคารพนับถือ เป็นแนวโสม เป็นสมาชิกของ
 สหพันธ์แม่หญิงบ้าน หรือแม่กระทั่งเป็นถึงสมาชิกพรรค ซึ่งเป็นปัจจัยที่ทำให้ผู้หญิง หรือกลุ่มคน
 เหล่านี้ได้รับความนับถือ เชื่อถือจากชุมชนมาก่อนหน้าที่ที่โครงการของกลุ่ม GDG จะเข้ามาเสริม
 อำนาจให้ เพื่อมุ่งหวังว่าจะลดความรุนแรงที่จะเกิดขึ้นในครอบครัว และจะนำไปสู่การต่อรองใน
 การตัดสินใจร่วมกันกับผู้ชายในการแก้ไขปัญหาต่างในบ้าน แต่ทว่า การเป็นผู้มีส่วนร่วมในการตัด

ปัญหาในบ้านหรือชุมชนในหมู่บ้านกั่วนั้น ไม่ได้ขึ้นอยู่กับปัจจัยที่ผู้หญิงมีรายได้เพิ่มขึ้น หรือเป็นผู้หารายได้เข้าบ้านเพียงอย่างเดียว ซึ่งมันมีมากกว่านั้น นั่นคืออำนาจในสังคม คืออำนาจทางการเมืองที่ผู้หญิงถือครองอยู่

ในบทส่งท้ายนั้น “นั่น” อยากจะสะท้อนกลับไปยังบรรดาโครงการ หรือ แผนการในการพัฒนาที่เกี่ยวกับผู้หญิงโดยตรง หรือไม่เกี่ยวกับผู้หญิงเลยก็ตาม ให้หันมาสนใจ เข้าใจ ความละเอียดอ่อนในเรื่องของอำนาจที่แอบแฝงอยู่ ที่ได้เป็นตัวกดดันให้ผู้หญิงไม่มีโอกาสที่จะได้รับความเป็นธรรมในสังคมนี้เทียบเท่ากับผู้ชายได้ ไม่ใช่เพียงแค่สนใจว่าจะดึงผู้หญิงเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาได้อย่างไร เพียงเพราะอยากให้ระบบการพัฒนานั้น ๆ ดุสมบูรณยิ่งขึ้น เพราะประกอบด้วยทั้งหญิงและชายเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาแล้ว

ในขณะเดียวกัน ในความเชื่อและความแตกต่างระหว่างหญิง-ชาย ก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่โครงการพัฒนาต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ก็ควรจะหันมาให้ความสนใจมากยิ่งขึ้น ในการปรับเปลี่ยนความเชื่ออย่างจริงจัง หรือการทำความเข้าใจในการที่จะทำให้ทั้งผู้หญิงและผู้ชายเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาอย่างเข้าใจซึ่งกันและกัน และเอื้อเพื่อต่อกันอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม

Thesis Title	My Journey to Study the Project of Gender and Development Group on “ Sustainable Empowerment of Women in Rural Areas” in Kua Village, Sangthong Town, Lao PDR.
Author	Miss Douangchai Pengmanivong
Degree	Master of Arts (Women’s Studies)
Thesis Advisor	Associate Professor Dr.Siwarak Siwarom

ABSTRACT

The thesis aims to study the Development Project of Gender and Development Group (GDG) in order to construct body of feminist knowledge about “empowerment”, to explore impacts of the Sustainable Empowerment of Women in Rural Areas Project of GDG on women in Kua Village, Sangthong Town, Lao PDR., and to understand changes of power relations between women and men, affected by the development. The research methodology includes anthropologist methods for data collection in the research site as well as ethnography for the narrative, through a story of “I” who acts as a traveler coming into the village. The narrative reveals problem analysis of the narrator and significant events in the village during the narrator’s stay so as to display the events, emotions and living of the people, including the movement of the GDG project for women’s empowerment, its effects on women’s life as well as the narrator’s everyday life.

“I” discovered that the target group of GDG’s women’s sustainable empowerment project is women who have already had access to power in the community. They have been senior, respectable, core members of the union of rural women or even members of the Lao government party. This enables them to be socially respectable and reliable in the community before the implementation of GDG women’s sustainable empowerment project. The project aims to reduce domestic violence against women as well as to eliminate women’s oppression by empowering women through vocational support because GDG believes that women can be empowered by vocational support, one of major strategies of the project and this will enable women to negotiate with him so as to make decisions together on family affair. However, a key factor of women’s participation in decision making in family or in community is not only that

women can earn more income or family but there is still another significant factor of that. It is that these women have already possessed social power that means political power for them.

“I” am willing to reflect that projects or programs for women development or other projects related to development should have awareness of gender sensitivity as well as understanding of gender power relations that are concealed in the society, dominate women and prevent them from having access to social justice as equally as men. The questions for the development project are not about how many women or how to add women in the project in order to justify development system and make it more perfect because there are both men and women participating in the project.

Moreover, strong beliefs in gender stereotypes are one of major factors of women’s participation in development. The development projects of both state and private sectors should have more attention to these beliefs and should find the ways to change them, to understand how to support equal participation of women and men in development as well as solidarity between sexes for gender equality and justice.